

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

---

efter tillsyn i Praktiska Jönköping
belägen i Jönköping kommun

Tillsyn i Praktiska Jönköping

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB (556257-5786) under hösten 2015. Praktiska gymnasiet Jönköping besöktes av Skolinspektionen den 1 och den 2 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Den genomsnittliga betygspoängen för skolans avgångselever är 12,2 vid läsarsslutet 2015. Motsvarande värde är för de två tidigare läsåren 11,4 och 13,0.

Andelen elever som slutfört utbildningen inom fyra år är 58,6 procent läsåret 2012/13, och 66,7 procent läsåret 2013/2014.

Andel elever med gymnasieexamen från nationella program är 55 procent för läsåret 2013/2014.

Andel elever med lägst betyget G i samtliga ämnen är läsåret 2012/2013 30 procent.

I den enkätundersökning Skolinspektionen genomförde hösten 2014 erhöll området trygghet i elevenkäten indexvärdet 8,2 på en tiogradig skala, där genomsnittet för samtliga medverkande skolor var 8,6.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2016-02-28
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
Ytterligare brister	Föreläggande vid vite	2016-02-28

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Inom ramen för denna tillsyn granskas ovan angivna områden. Skolinspektionen har i denna tillsyn även följt upp effekterna av huvudmannens arbete inom de områden som i tidigare tillsyn (Dnr. 44-2012:1145) befunnits bristfälliga. Skolinspektionen bedömer vid denna tillsyn att de åtgärder som huvudmannen vidtagit för att komma tillrätta med tidigare konstaterade brister inom undervisning och lärande, grundläggande värden och inflytande, bedömning och betygssättning, pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen, erbjudande om utbildning, omfattning samt innehåll och resurstillgång har gett önskad effekt. Däremot konstaterar Skolinspektionen att de åtgärder huvudmannen vidtagit för att verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Jönköping ska motsvara författningarnas krav avseende trygghet och studiero samt särskilt stöd inte varit tillräckliga eftersom brister konstateras inom dessa områden.

Skolinspektionen bedömer i detta beslut att alla elever vid Praktiska gymnasiet Jönköping inte erhåller en skolmiljö som präglas av studiero. Tillsynen visar att det inte finns någon medveten plan för hur personalen vid skolenheten ska arbeta för att främja studieron under dessa lektioner. För att alla elever ska garanteras studiero behöver skolan arbeta systematiskt för att upprätthålla studiero i all undervisning.

Beslut

2015-11-24

4 (18)

Dnr 44 - 2014:8341

Skolinspektionen bedömer i detta beslut att de brister som konstaterades i tidigare tillsynsbeslut (Dnr. 44-2012:1145) vad gäller att fatta beslut om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, kvarstår vad gäller åtgärdsprogrammets innehåll. En förutsättning för att kunna upprätta åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav är att utredningar skyndsamt påbörjas och genomförs om extra anpassningar inte visar sig tillräckliga. Med de rutiner som tillämpats på skolan fram till inspektionstillfället görs anmälningar om att särskilda anpassningar inte visat sig tillräckliga först efter så lång tid att det i många fall inte hinner genomföras utredningar och upprättas åtgärdsprogram så att kunskapskraven kan nås inom tidsramen för de kurser det är fråga om. För att åtgärdsprogram ska gå att följa upp och utvärdera krävs att de mål som uppställs är relaterade till kunskapskrav och kursplanemål, i de fall det gäller åtgärdsprogram som tar sikte på att förbättra elevens måluppfyllelse beträffande kunskapsresultat. De granskade utredningarna och åtgärdsprogrammen brister i detta avseende.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att **vid vite av 500 000 kronor senast den 28 februari 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero under lektionerna.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att utbildningen ska anordnas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I den enkätstudie som genomfördes av Skolinspektionen hösten 2014 erhöll påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" index

4,7 i elevenkäten på en 10-gradig skala, ett värde som är sämre än genomsnittet för samtliga genomförda enkäter på olika skolor.

Av skolans egen enkätundersökning läsåret 2014/2015 framgår att 79 % av eleverna har svarat att de upplever studiero under lektionerna.

Eleverna uppger i intervjun att det är "störigt" vid undervisningen i ett flertal gymnasiegemensamma ämnen, inte i yrkesämnena. De beskriver att i vissa klasser stör ett antal elever i sådan utsträckning att övriga elever inte kan tillgodogöra sig undervisningen. Eleverna uppger vidare att lärare ibland rekommenderar dem att söka sig till andra rum för att få lugn och ro men då upplever eleverna att de inte kan få samma hjälp av läraren. Enligt eleverna har lärarna olika förmåga att skapa studiero, problemen gäller främst några av de gymnasiegemensamma ämnena, yrkeslärarna har sällan några problem med studieron. Det har enligt eleverna förekommit att yrkeslärare tillkallats för att hjälpa till att få studiero. Eleverna uppger också att lärare ibland hotar med disciplinära åtgärder men att åtgärderna aldrig vidtas.

Yrkeslärarna bekräftar i intervjun att de ibland har varit med på lektioner i gymnasiegemensamma ämnen och att detta hjälpt till att förbättra studieron. De framför att de har mindre grupper i sina ämnen och att det bidrar till att förbättra studieron.

Lärare i gymnasiegemensamma ämnen uppger i intervjun att det kan vara "stökigt och stimmigt" på vissa lektioner ibland, och att det är svårt att komma tillrätta med studieron. Särskilt måndag eftermiddag är det väldigt stökigt och studieron varierar mellan olika klasser uppger lärarna. En lärare uppger sig ha märkt att variation i undervisningen befrämjar studieron.

Rektorn säger sig vara medveten om problemet och tror sig veta väl vilka elever som stör undervisningen. Rektorn har dock inte själv sett detta och menar att studieron generellt har förbättrats. Rektor säger sig ha uppmärksammat studieron som en fråga i skolans utvecklings- och kvalitetsarbete. I kvalitetsrapporten för läsåret 2014/2015 framgår att skolan uppmärksammat att en stor del av eleverna inte känner arbetsro. Som medel att komma till rätta med detta beskrevs fortsatt värdegrundsarbete och att stärka relationer mellan elever och personal. Vid besöket har kvalitetsrapporten med sikte på läsåret 2015/2016 ännu inte hunnit färdigställas. Av intervjun med rektorn framgår dock att olika försök att stärka relationerna mellan personal och elever nu prövas, till exempel i form av återkommande gemensamma morgonsamlingar med frukost.

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska gymnasiet Jönköping inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero

på samtliga lektioner. Även om den bristande studieron uppmärksammats av rektorn, och vissa insatser har börjat prövas, har tillräckligt verksamma åtgärder ännu inte vidtagits för att åstadkomma studiero på samtliga lektioner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionens utredning visar att all undervisning vid Praktiska gymnasiet Jönköping inte utformas så att eleverna tillförsäkras studiero. Skolinspektionen bedömer att detta får konsekvenser som försvårar elevernas förutsättningar att nå utbildningsmålen. Vid det besök som företogs den 2-4 september 2012 bedömdes brister föreligga inom området trygghet och studiero. Skolinspektionen konstaterar att det även vid nu företaget besök föreligger brister inom området trygghet och studiero, vilket är allvarligt. Mot denna bakgrund finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Beskrivning av brist

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Författningar

3 kap. 8, 9 §§ skollagen

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen

Ansvariga på skolan ska skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

*Motivering till bedömning av brist**Rättsliga utgångspunkter*

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges ett sådant stöd.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för den elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Av förarbeten till skollagen (prop. 2009/2010:165 s. 289 ff.) framgår att syftet med att ställa krav på upprättandet av ett åtgärdsprogram är att det ska finnas ett dokument för planering och

utvärdering av elevens utbildning, så att förutsättningarna för elevens fortsatta lärande blir de bästa. För en elev i behov av särskilt stöd är åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal, till exempel i elevhälsan, eleven och eventuellt vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av åtgärderna. Arbetet med stödåtgärderna ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Programmet ska omfatta hela elevens skolsituation. Åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera.

Tidigare tillsyn

I beslut den 27 juni 2013 (Dnr. 44-2012:1147) förelade Skolinspektionen Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder så att skollagen följs vad gäller arbetet med särskilt stöd. Praktiska Sverige AB förelades att se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Praktiska Sverige AB förelades också att ge eleverna det särskilda stöd de behöver.

Genom beslut den 14 november 2014 avslutade Skolinspektionen det tidigare tillsynsärendet (Dnr. 44-2012:1145). I beslutet angavs att Skolinspektionen i samband med kommande regelbunden tillsyn avsåg att granska de områden som tidigare befunnits bristfälliga, eftersom det krävdes förnyat besök för att kunna avgöra om åtgärderna varit tillräckliga för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har inom ramen för denna regelbundna tillsyn inhämtat följande utredning.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd

Av skolans kvalitetsrapport framgår att andelen elever vårterminen 2015 med betyget F var 45 procent i matematik 1 a, 20 procent i engelska och 8 procent i svenska. Enligt betygsstatistik från skolan samma år var andelen elever med betyget F i naturkunskap 1a 34 procent, och i samhällskunskap 1a 21 procent. Vid höstterminen 2015 antogs 14 elever till introduktionsprogram och av samtliga 31 nya elever var endast 17 behöriga att börja nationellt program. Enligt uppgift från elevhälsans företrädare finns vid inspektionstillfället fyra upprättade åtgärdsprogram som pågår sedan tidigare termin och två utredningar som är aktuella.

Enligt rektors verksamhetsredogörelse fattas beslut om att inleda kartläggning och utredning om eventuellt behov av särskilt stöd på elevhälsoteamets möten, som äger rum varannan vecka.

Enligt de rutiner rektor beskrivit ska utredningen skyndsamt påbörjas och avslutas. Utredningens syfte är att på skol-, grupp- och individnivå kartlägga och beskriva elevens samlade skolsituation samt bedöma elevens eventuella behov av särskilt stöd. Mentor och elevhälsan deltar i utredningen. När utredningen är klar sammankallar rektor ett så kallat samverkansmöte där berörda parter; elev, vårdnadshavare, mentor, rektor och annan berörd personal går igenom utredningen. Rektor beslutar då om åtgärdsprogram ska utarbetas eller om elevens behov kan tillgodoses inom ramen för befintlig undervisning.

Av intervju med elever som går på introduktionsprogram av det skälet att de inte nått godkänt betyg i årskurs 9, och fortfarande inte nått nivån godkänd, framgår att ingen av dem har åtgärdsprogram. Eleverna känner inte heller till om de har varit föremål för utredning angående eventuellt behov av särskilt stöd. Eleverna går i årskurs 2 och 3.

Enligt båda de intervjuade lärargrupperna görs ett så kallat uppmärksammande för att informera om att extra anpassningar inte har gett resultat enbart vid mitterminskonferensen före novemberlovet på höstterminen och mot slutet av vårterminen, det vill säga en gång per termin. I en lärarintervju framförs att det borde ske uppföljningar oftare, men att det är svårt att följa upp eleverna och att det måste ligga ett ansvar för detta även hos eleverna. Enligt lärarna är det många elever som är i behov av stöd och lärarna menar att detta är en utmaning för lärarna. Av lärarintervjuerna framkommer vidare att såvitt de vet är det fyra elever som har åtgärdsprogram. Till exempel uppger lärare det är ett antal elever som inte nått målen och att det finns elever som även efter undervisning på skolan ligger kvar på grundskolenivå, och därför sannolikt är i behov av särskilt stöd, utan att ha blivit föremål för utredning eller åtgärdsprogram.

Enligt intervju med företrädare för elevhälsan sker uppföljningar av extra anpassningar vid konferenser en gång per termin. Det är vid detta tillfälle som sådana så kallade uppmärksammanden i huvudsak görs till rektor och elevhälsoteamets möten, som kan föranleda vidare utredningar om eventuellt behov av särskilt stöd. Andra tillfällen kan dock också förekomma, enligt elevhälsans företrädare.

Rektorn bekräftar den beskrivning som getts av lärarna vad avser tidpunkt för uppföljning av de extra anpassningarna. Uppmärksammanden från vårterminen 2015 fick rektorn den 3 juni, vilket rektorn konstaterar vara för sent för att det skulle vara möjligt att göra utredning och sätta in stöd innan kursernas slut. Rektorn uppger att bättre systematik är på väg att införas, bland annat när det gäller dokumentation. I vissa fall har samtal förts kring vad som behövdes göras för eleven men det kom inte alltid till handling, enligt rektorn.

Rektorn bedömer att uppföljningarna av de extra anpassningarna har brutit, att utredningar till följd av detta inte gjorts. Rutinerna ska därför nu ändras, så att utredningar tidigare ska kunna startas. Enligt rektor finns bland de elever som inte nått målen såväl elever som varit föremål för extra anpassningar som elever som inte fått några extra anpassningar. Några utredningar och åtgärdsprogram har vid inspektionstillfället ännu inte kommit till stånd under höstterminen 2015 enligt rektor. Av granskade elevmappar vid tillsynsbesöket framgår att rektorn har gjort ett antal noteringar om att utredningar ska igångsättas i början av innevarande hösttermin. Dessa utredningar har dock inte startat ännu, enligt rektor.

Enligt intervjuade företrädare för elevhälsan kan frånvaro föranleda ett så kallat uppmärksammande till rektor, däremot aldrig utredning eller åtgärdsprogram. Detta innebär, enligt företrädarna, dock inte att arbete har saknats för att öka enskilda elevers närvaro. Det framkommer vidare att någon gång har specialpedagogen varit inkopplad vid frånvaro, men det har inte alltid gått till ett uppmärksammande. Det framkommer också vid intervjun att företrädarna för elevhälsan hittills tolkat skollagen på det sättet att frånvaro i sig inte ska föranleda utredning eller åtgärdsprogram, oavsett omständigheterna i övrigt.

Rektorn bekräftar att det finns 12-13 elever som rapporterats till Centrala studiestödsnämnden (CSN) på grund av frånvaro och att de borde ha blivit föremål för ett snabbt uppmärksammande. Sådana har tidigare inte inkommit och det saknas därför utredningar och åtgärdsprogram för dessa elever. Nu har dock sådana uppmärksammanden börjat inkomma till rektor.

Skolinspektionens skriftliga utredning och intervjuerna med eleverna, lärarna, företrädare för elevhälsan och rektor visar sålunda att det finns elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och som trots att extra anpassningar inte gett resultat, inte utreds skyndsamt för eventuellt behov av särskilt stöd. Anmälan till rektor i form av så kallade uppmärksammanden har i ett flertal fall inlämnats så sent i förhållande till kursens slut, att det inte finns tillräckligt med tid för utredning och i förekommande fall åtgärdsprogram med verksamma insatser i form av särskilt stöd.

Skolinspektionens skriftliga utredning och intervjuerna med rektor och företrädare för elevhälsan visar att det finns ett antal elever med så omfattande frånvaro att eleverna riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, men att detta inte i något fall lett till någon utredning eller åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer mot ovanstående bakgrund att skolenheten inte uppfyller skollagens krav att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd i de fall så ska ske.

Åtgärdsprogram

Om åtgärdsprogram ska utarbetas sker det enligt de rutiner som beskrivits av rektor i det så kallade samverkansmötet. I åtgärdsprogrammet ska elevens behov av stöd tydligt beskrivas. Åtgärden ska beskrivas på ett konkret sätt och vara möjliga att utvärdera. För varje åtgärd ska det beskrivas i vilken omfattning den ska ske och vem som ansvarar för åtgärden (namn och befattning). I åtgärdsprogrammet ska enligt den beskrivna rutinen anges datum för utvärdering och vilka som ska delta vid denna.

Av intervju med elevhälsans representanter och rektorn framgår att det är mentorn, som är ansvarig för utredning, tillsammans med rektorn. Mentorerna inom Praktiska gymnasiet Jönköping är yrkeslärarna.

Rektor uppger att åtgärdsprogrammen inte har bra struktur. I åtgärdsprogrammen behöver vidare beskrivas tydligare vilka moment i ämnena som saknas och vilka insatser skolan ska bidra med för att eleverna ska nå målen, uppger rektorn.

Skolinspektionen har tagit del av inskickade exempel på utredning och åtgärdsprogram och vid tillsynen tagit del av samtliga åtgärdsprogram, och i förekommande fall utredningar, som var aktuella vårterminen 2015. Dessa var i vissa fall upprättade för mer än ett år sedan.

Skolinspektionen konstaterar att flertalet granskade åtgärdsprogram saknar den konkretion som fordras för att uppföljning och utvärdering ska vara möjlig. Åtgärder relaterar bara i några enstaka fall till mål och uppställda kunskapskrav. Endast undantagsvis förekommer uppgift om vem som ansvarar för en viss åtgärd och i vilken omfattning denna ska genomföras. Till flera åtgärdsprogram saknas också utredningar. Skolinspektionen konstaterar att de krav som uppställts i skolans egen rutin för utredning och åtgärdsprogram, och som överensstämmer med författningarna, vid besökstillfället inte har implementerats på skolan. Skolinspektionen bedömer mot ovanstående bakgrund att skolenheten inte uppfyller skollagens krav beträffande utformningen av åtgärdsprogram och att särskilt stöd därmed inte ges i enlighet med skollagens krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om

verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska gymnasiet Jönköping inte skollagens krav. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan. De brister som konstateras i skolans arbete med särskilt stöd försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Brister inom området särskilt stöd konstaterades redan i Skolinspektionens beslut den 24 april 2013 (Dnr 44-2012:1145). Brister inom samma område konstaterades åter vid Skolinspektionens besök i september 2015, vilket är allvarligt. Mot bakgrund av härav finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med vite.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en

varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

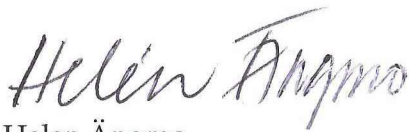
Beslut

2015-11-24

15 (18)

Dnr 44 - 2014:8341

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningschef Björn Persson, rättschef Marie Axelsson, enhetschef Maria Kärrman, avdelningsjurist Staffan Opitz, utredare Viveka Berglund och utredare Roger Niklewski (föredragande)

Helen Ängmo
T f Generaldirektör

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Jönköping

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Jönköping

Huvudman för Praktiska gymnasiet Jönköping är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Vid skolan anordnas vid tillsynsbesöket utbildning i följande nationella program och inriktningar:

Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktning måleri och husbyggnad

Fordon och transport med inriktning karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner samt personbil

Hantverk med inriktning florist

Restaurang och livsmedel med inriktning bageri och konditori

Introduktionsprogram, programinriktat individuellt val

Introduktionsprogram, yrkesintroduktion

Enligt rektors verksamhetsredogörelse vårterminen 2015 finns på skolan 106 elever fördelade på 31 elever i årskurs 1, 39 i årskurs 2 och 36 i årskurs 3. Av skolans elever går 32 på introduktionsprogram och 74 på nationella program.

Bilaga 3

2015-11-24

18 (18)

Dnr 44-2014:8341

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.